

Konseilspræsidents Udtalelser som Medlem fra Æbeltoft i Oktober 1905, da han — se Sp. 116 i Rigsdagstidenden — siger: „Jeg lægger heller ikke Skjul paa, at jeg med megen Bekymring ser paa den ret betydelige Vækst, der i de senere Aar har været i de militære Udgifter“. Den Gang var Udgiften til Militærvæsenet alt i alt et Par og tyve Millioner Kroner. Siden den Tid ere vi gaaede op paa det militære Budget, saa at vi nu der kunne notere 26 Millioner Kroner. Men nu skulle vi alligevel efter den højtærede Konseilspræsidents Mening spare for at faa Raad til yderligere omfattende militære Foranstaltninger. Jeg synes betydelig bedre om Konseilspræsidentens Tale i 1905 end om den Tale, der nu lyder om Sparsommelighed bl. a. af Hensyn til Forsvarsvæsenet.

Det hedder ogsaa i den Tale, som Konseilspræsidenten den Gang holdt: „At der maatte kunne ske rimelige Besparelser paa de militære Udgifter, det have vi altid ment, og det fastholde vi.“ Jeg er ganske enig med den højtærede Konseilspræsident om, at der maa kunne spares betydeligt paa dette Omraade. Og hvis vi kunne blive enige om at anvende Sparsommeligheden i den Retning, finde vi sikkert nok Anvendelse paa den sociale Lovgivnings Omraade for de Midler, der kunne spares ved Indskrænkninger i de militære Udgifter. Desværre synes Tendensen ikke at gaa i den Retning. Hvad der er fremkommet hidtil med Hensyn til Forsvars-sagen fra Regeringen eller det Flertal, som i Øjeblikket har Regeringen, bærer i en anden Retning, bærer henimod betydelig forøgede Udgifter til Forsvarsvæsenet.

Jeg forstaaar derfor godt, at det efter Regeringens Mening er nødvendigt at vise Sparsommelighed for at faa Raad til at anvende de mange Millioner Kroner, som Flertallets Forslag gaar ud paa. Men der er en Række andre Omraader, paa hvilke de Midler, der spares, kunde anvendes paa en Maade, der i højere Grad var til Befolkningens Gavn end Forsvarsforanstaltninger.

Jeg glæder mig over, at der paa Finansloven findes forhøjede Beløb til Børnehjemmene, men der er langt frem endnu, inden vi naa til, at Staten virkelig yder tilstrækkelige Midler til en god Børneforsorg. Der er endvidere store Mangler i Sygepleje- og Fattigplejelovgivning, og vi have hidtil ikke haft Raad til at ofre den Smule, det drejer sig om, for at forhindre, at der i Vintermaanederne er Skolebørn, som sidde sultne paa Skolebænken.

Paa disse Omraader have vi at raade Bod paa meget, og der er adskillig mere Grund til at tænke paa, at det nu er haarde Tider og vanskelige Tider for de Smaakaarsfolk, som denne Lovgivning har til Formaal at hjælpe.

Vi have dernæst de mange Tusind Landarbejdere, hvis Kaar ere saa slette, som vel tænkes kan, og vi have god Grund til at bidrage noget til at skaffe disse Folk et bedre Erhverv, end de hidtil have levet under, derved, at vi skaffe dem Adgang til Samfundets Jord, saa at de kunne høste et større Udbytte end de usle faa Hundrede Kroner, som Landarbejdernes Løn nu udgør. Det var en Virksomhed fra Statens Side, der vilde bidrage til at afbøde de daarlige Tidens Tryk paa Smaakaarsfolk. Men hvis Forsvarsvæsenets Udvikling skal foregaa for Penge, der spares paa saadanne Omraader, og foregaa i den Retning, som Flertallet af dette Ting synes at være stemt for, er der ingen Tvivl om, at saa vil Nøden og de daarlige Tidens Tryk komme til at brede sig videre, og saa anvendes de mange Millioner paa en Maade, der ikke er til Gavn for den store arbejdende Befolkning.

Der gennemførtes i sidste Samling nogle Lønningslove, som vi Socialdemokrater naturligvis hilste med Glæde, og hvis Gennemførelse vi ansaa for særdeles heldig. Jeg kan ikke undlade at gøre opmærksom paa, at der findes udenfor de Omraader, hvor disse Lønningslove gælde, adskillige Arbejdere, som ere knyttede til Staten, og som fremdeles leve under de daarlige Tidens Tryk, under Lønninger, der ere i høj Grad ugunstige. Jeg har tidligere henledet Opmærksomheden paa disse Arbejdere, nemlig Statens Skovarbejdere. Vi have i Socialdemokratiet gentagne Gange stillet Forslag om Forbedring af Statens Skovarbejderes Lønningsforhold, og jeg henstiller paa ny til den højtærede Regering at tage dette Spørgsmaal op og søge at reformere her, hvor der i saa høj Grad trænges til en Reform. Disse Skovarbejderes Dagløn er nede paa 1 Kr. 60 Øre, tror jeg, om Vinteren og et Par Kroner eller lidt over om Sommeren. Der var sikkert god Grund til at følge Lønningslovenes Spor ved ogsaa at yde disse Statsarbejdere en Forbedring af deres Lønvilkaar. Der er god Grund til at gøre dette, ikke alene for disse Statsskovarbejderes Vedkommende, thi den Løn, Staten byder sine Arbejdere, staar i en Mængde Tilfælde som det, der er passende for det paagældende Arbejde